

Mark- och miljööverdomstolen**Remiss av Europeiska kommissionens förslag till förordning om ekodesign för hållbara produkter**

Miljödepartementet, remiss dnr M2022/00802

Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, har utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, granskat förslaget om en ny förordning för att fastställa krav på ekodesign för hållbara produkter.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter har genomförts i svensk lagstiftning genom lagen (2008:112) om ekodesign. Direktivet sätter minimikrav på energiprestanda m.m. hos produkter och förbjuder de mest energi- och resurskrävande produkterna. Energimyndigheten är tillsynsmyndighet och genomför provningar och utfärdar vitesförelägganden för produkter som inte uppfyller lagkraven. Energimyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Mark- och miljödomstolarna är därmed inte direkt berörda av nuvarande lagstiftning på området.

Den föreslagna förordningen innebär att kraven på ekodesign utökas till att omfatta ett bredare utbud av produkter med syfte att uppnå en cirkulär ekonomi. Den innebär också att kraven på berörda produkter kan breddas till att omfatta produkternas hela livscykel.

Mark- och miljööverdomstolen bedömer att kommissionens förslag om utvidgning av ekodesignkraven till fler typer av produkter sannolikt innebär att Energimyndigheten inte kommer att vara den enda tillsynsmyndigheten för samtliga produktkategorier. Om kommunala nämnder eller andra myndigheter åläggs ett tillsynsansvar kan mark- och miljödomstolarna komma att påverkas. Detta exempelvis vid överprovning av tillsynsmyndigheternas förelägganden eller vid provning av mål om viten.

Mark- och miljööverdomstolen uppmärksammar även att kommissionen enligt förslaget ges befogenhet att förbjuda producenter att förstöra osålda konsumentvaror för en produktgrupp när förstörelsen har en stor miljöpåverkan. Domstolen bedömer att detta kan komma att få en påverkan på reglerna i 15 kap. miljöbalken om producentansvar och avfall, vilket i sin tur kan leda till nya måltyper hos mark- och miljödomstolarna.

Vad som nu anförts innebär inte att Mark- och miljööverdomstolen är negativ till den föreslagna förordningen. Det kan dock vara relevant att beakta i kommande nationell lagstiftning.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsrådet Rikard Backelin och tekniska rådet Torbjörn Johansson. Föredragande har varit Stina Bagge.

Ylva Osvald

Stina Bagge